

سه شنبه ۱۸ آذر ۱۴۰۴ - ۱۶ صفحه - ۲۰ هزار تومان - سال چهارم - شماره ۹۵۲
www.shahroozonline.ir

گزارش
دولت
۲۰۳

میراث بنزین دولت‌های قبل

اظهارات فاطمه مهاجرانی
واسماعیل سقاب اصفهانی
همزمان با آغاز سه‌نرخ شدن

نگاه
هم‌میهن

از عیدی ۱۳۸۴
تا واقعیت ۱۴۰۴

مهرداد خدیو
معاون سردبیر

سخنگوی دولت در توضیح سه‌نرخ شدن قیمت بنزین (در واقع با احتساب بنزین سوپر وارداتی چهارنرخ)، قیمت پنج‌هزار تومانی نرخ سوم و نیز ناترازی برق، به آثار زبان‌بار طرح تثبیت قیمت‌ها در دولت‌های قبل اشاره کرده، هرچند بیان دقیق‌تر آن در نخستین سال مجلس هفتم - درست در ۲۱ سال قبل - و چنین روزهایی است. منظور خانم فاطمه مهاجرانی این است که اگر از روند طبیعی افزایش متناسب با نرخ تورم یا دستمزد، جلوگیری و اصطلاحاً این فنر جمع نشده بود، با وضعیت کنونی روبه‌رو نمی‌شدیم. به یاد آوریم، اصول‌گرایانی که مجلس هفتم را با اِعمال نظارت استصوابی و رد صلاحیت شمار قابل‌توجهی از نمایندگان مجلس ششم به‌دست آورده بودند، در واپسین سال دولت اصلاحات و در پاییز ۱۳۸۳ برآن شدند که سیمای ضدگرانی و قهرمان‌ارزانی از خود ترسیم کنند تا میوه آن را در انتخابات ریاست‌جمهوری در بهار ۱۳۸۴ بچینند. ایده اصلی طرح تثبیت قیمت‌ها که با عنوان اصلاح یک‌ماده از برنامه چهارم توسعه ارائه و تصویب شد، از آن مرحوم احمد توکلی بود و دست دولت خاتمی را در سال پایانی، در پوست‌گردو گذاشتند. در حالی که در روندی معقول و محاسبه‌شده، قیمت ۹ قلم کالا و غالباً فراورده‌های سوخت و انرژی، هرسال قدری افزایش می‌یافت و متقابلاً با دستمزد پوشش می‌دادند و مانع تشدید تورم می‌شدند. نتایج کار البته نشان داد، داستان نه چنان است که می‌پنداشتند و ثابت‌نگاه داشتن قیمت آن ۹ قلم، بیش از آنکه مانع افزایش اقلام دیگر شود، خود آنها را به ورشکستگی و در اصطلاح امروز، ناترازی انداخت و تغییر با شوک بحران‌های اجتماعی از جنس آبان‌ماه ۹۸ همراه شد. وسعت آن خطا چنان بود که محمدرضا باهنر که صحن را در سرانگشت خود داشت و از طرح حمایت می‌کرد، به‌تازگی اذعان کرده، آن کار خطا بوده است. البته وقتی آثار زبان‌بار آن در سال‌های بعد روشن شد، توجیه آقای توکلی این بود که قصد ما این بود که تنها در سال اول برنامه (۱۳۸۴) قیمت‌ها به نرخ شهر یورما ۸۳ باشد و قرار نبود که در سال‌های بعد هم ثابت بماند اما چون احمدی‌نژاد روی کار آمد، آن را ادامه داد تا اینکه پس از چندسال توقف در بحث پاران نقدی قیمت‌ها تغییر کرد. از آنچه در دوم دی‌ماه ۸۳ و در توجیه تثبیت قیمت‌ها گفته بود، اما چنین موضوعی برداشت نمی‌شد: «مجاز به دولت برای افزایش ۱۰ درصدی قیمت، باعث‌شده که دولت پیشگام تورم در کشور شود، با طرح آثار غیرتورمی در جامعه مشخص خواهد شد و وقتی قیمت‌ها مهار شود، جامعه به‌سمت تثبیت تصویب این قیمت پیش خواهد رفت.»

تحول عمیق در دانشگاه

گفتاری از الهه کولایی
درباره کتابی که به انقلاب فرهنگی می‌پردازد

آرزوهای محال و آرمان‌های گزاف

یادداشتی از محمدابراهیم انصاری لاری
درباره سه‌ضلعی که اصلاحات را به بیراهه کشاند

مهره اسرائیل

درباره کشته شدن یاسر ابوشباب
و روند فعالیت گروه‌های شبه‌نظامی در غزه

تبعیت از رهبری یا تضعیف دولت؟

بررسی تلاش نمایندگان برای استیضاح زنجیره‌ای وزرای پزشکيان

رخداد
حوزه

درواکنش به سخنان بحث‌انگیز
عبدالرحیم سلیمانی اردستانی

جامعه مدرسین خواستار برخورد دستگاه‌های مسئول شد

سرمقاله

در آداب و عطا

سخنان آقای اردستانی در یک مناظره تلویزیونی موجب واکنش‌های تندی شد. بلافاصله عده‌ای هجوم بردند، به جلوی خانه او رفتند و الفاظ رکیک گفتند. ولی برخی مداحان هم بسیار دقیق برخورد کردند و گفتند در این مناظره طرف مقابل اردستانی برنده شده؛ لذا ما برنده شدیم. به مردم توصیه کردند که با فحاشی و اعتراضات ناروا آن پیروزی را به شکست تبدیل نکنند. افراد دیگری هم از جمله آقای خاتمی آن رویکرد را نقد کردند. خودش هم عذرخواهی کرد و انتظار می‌رفت که ماجرا فیصله‌یافته تلقی شود، ولی به یک‌باره جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با صدور بیانیه‌ای دوباره بنزین‌آرزان قیمت را روی این آتش ریخت تا زبانه بکشد. این بیانیه دو فرار اصلی و مهم دارد. اول، درخواست برخورد سخت با اردستانی است. نوشته‌اند که: «باید این شخص از اظهارات اهانت‌آمیز خود عذرخواهی کند و بدون هیچ توجیه و لفاظی، صریحاً به نادرستی سخنان خود اذعان نماید. تا افراد دیگر نتوانند با ورود به این عرصه، اعتقادات جوانان این مرزوبوم را دستخوش توطئه‌های جریان‌های چون وهابیت قرار دهند.» بگذریم از اینکه آقایان اطلاع ندارند که جوانان این مرز و بوم از خیلی مسائل از جمله این موارد عبور کرده‌اند و در بند این گونه مجادلات نیستند. شاید توصیه به انجام این نحوه برخورد دل آقایان را خنک کند؛ ولی به‌طور قطع، چند گام به پس است و روند موجود دین‌گریزی را به‌ویژه نزد جوانان تشدید می‌کند. در واقع، همین نگاه انگیزاسیون است که دین را در جامعه ایران به روز کنونی انداخته است. حداقل مثل آن مداحی برخورد کنید که گفت برنده مناظره شدیم، خرابش نکنید. به‌علاوه، ظاهر آقایان باید مطلع باشند که زدن چنین حرف‌هایی آن اندازه راحت شده که هر کس و در هر کشوری می‌تواند این سخنان را بگوید، بدون اینکه تحت پیگرد قانونی حکومت ایران قرار گیرد. پس دنبال این نباشید که دستگاه قضایی وارد این بازی‌ها شود. اگر دستگاه قضایی به ابزار منویات آقایان تبدیل شود، اولین و مهم‌ترین زیان آن متوجه نهادهای دینی خواهد شد. به‌علاوه، تا دلتان بخواهد از این گونه مطالب در فضای مجازی هست. آیا نویسندگان و سخنرانان آنجا را هم می‌توان به صلاحه کشید؟ چرا به جای مقابله سخت‌افزارانه به این همه پرسش‌های گوناگون پاسخ‌نرم‌افزارانه داده نمی‌شود؟ نکته دوم بیانیه درباره صلاحیت اظهار نظر است که به‌نوعی بازتاب دهنده نکته اول نیز هست. آنجا که نوشته‌اند: «تخصص کافی در شناخت دین و روش‌های آن، همچنین احاطه به محتوای دین و معارف آن و نیز به کارگیری روش‌ها و شیوه‌های پژوهش در دین، یک نیاز اساسی برای ورود عالمانه جهت کشف حقیقت است. از این‌رو، ورود افراد بی‌بهره از مهارت و تخصص در بحث‌های تاریخی، ظلم و خیانتی بزرگ به ساحت علم و اندیشه و تخریب چهره حق و حقیقت است.» گرچه معیارهای دارا بودن یا تطبیق چنین ویژگی‌هایی در افراد در دست نیست؛ ولی ظاهراً بعید است که فرد مورد نظر آقایان جامعه مدرسین که مطالبش اغلب هم مورد انتقاد قرار گرفت، خود را واجد این معیارها نداند. به‌علاوه، راه‌حل جلوگیری کردن از حرف زدن دیگران نیست، زیرا این کار ممکن نیست؛ بلکه راه‌حل در دادن پاسخ‌های موجه به پرسش‌های جدید یا ادعاهای این چنینی است. ممنوع کردن دیگران از حق اظهار نظر ناخواسته و به‌نوعی صدور پیشاپیش تأیید حقانیت آنان است. ❧

روایت مسئولان اتحادیه‌ها از تورم ۶۶ درصدی مواد غذایی وضعیت بازار و کاهش مشتریان

گزارش
اقتصاد
۱۰-۱۱

رکود اساسی

اکبر یآوری

رئیس اتحادیه صنف بافروشان تهران
با وجود کاهش ورودی، همچنان روزانه حدود ۱۵۰۰ تن میوه مازاد در میدان باقی می‌ماند و دیو می‌شود. این وضعیت نشان دهنده رکود در بازار مصرف است. افزایش ۳۰ درصدی قیمت‌ها در سال جاری، توان خرید خانوارها را کاهش داده و با فروشان و تولیدکنندگان رانیز با مشکلات جدی مواجه کرده است.

محمد مختاریانی

رئیس انجمن تولید و تأمین کنندگان برنج
دولت در چند ماه گذشته عملاً هر کاری توانست انجام داد تا قیمت برنج در بازار بالا برود. چندین ماه است که هیچ برنج وارداتی جدید وارد بازار نشده. شرکت بازرگانی دولتی بارها مصاحبه کرده، وعده داده، اما نه خودش برنجی ترخیص کرده و نه اجازه داده وارد کنندگان بخش خصوصی کارشان را انجام بدهند.

محمد فرید

سخنگوی اتحادیه لبنیات
نرخ تورم سالیانه در خصوص شیر و لبنیات و بر اساس گزارش آبان مرکز آمار ایران ۳۴/۸ درصد است. اما صنعت لبنیات در ماه‌های اخیر (از مهر ماه تا کنون) تحت تأثیر دو اتفاق، یکی بیماری تب برفکی و دیگری عدم توزیع مناسب علوفه قرار گرفته که منتج به افزایش قیمت ۵۲ درصدی قیمت شیر خام شده است.

حبیب اسدالله نژاد

مدیرعامل اتحادیه مرغداران گوشتی ایران
با وجود تورم‌های چندسال اخیر، سرانه مصرف مرغ نه تنها کاهش پیدا نکرده، بلکه افزایش هم داشته است. حدود هفت سال پیش، مصرف سالانه ما حدود ۲۴ کیلو بود، اما امروز از ۲۲ کیلو عبور کرده است. دلیل این موضوع کاملاً روشن است، تفاوت قیمت بین مرغ و سایر پروتئین‌ها به شدت زیاد شده است.